

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Pravna pomoč

Na področju civilnega pravosodja se bodo postopki, ki še potekajo, in postopki, ki so se začeli pred koncem prehodnega obdobja, nadaljevali po pravu EU. Evropski portal e-pravosodje bo na podlagi vzajemnega priznavanja ohranil informacije, povezane z Združenim kraljestvom, do konca leta 2024.

Pravna pomoč

Anglija in Wales

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški so odvisni od natančne narave zadeve. Stroški odvetnikov nastanejo na izrecno dovoljenje njihovih strank in lahko zajemajo nagrade odvetnikov, pa tudi plačilo stroškov, kot so sodne takse in izvedenska mnenja. Če stranka v postopku uspe, lahko od stranke, ki ne uspe, dobi povrnjene nekatere ali vse te stroške, če pa ne uspe ali ji stranka, ki ne uspe, ne more plačati, mora nazadnje sama plačati stroške svojega odvetnika. Sodišče ob koncu zadeve odloči, kdo bi moral plačati stroške, pri čemer upošteva vse okoliščine zadeve. Čeprav mora na splošno stranka, ki v postopku ne uspe, plačati stroške stranke, ki je uspela, obstajajo številne izjeme od tega načela.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Različne ravni pomoči v civilnih zadevah so:

pravna pomoč, ki zajema začetno svetovanje in pomoč v zvezi s katero koli pravno težavo;

pomoč na sodišču, ki vključuje pomoč na sodišču, kadar ni potrebno polno zastopanje;

družinska mediacija, kjer vam neodvisen in strokovno usposobljen mediator pomaga doseči sporazum o zadevah, kot so:

ureditve za otroke po razvezi zakonske zveze ali prenehanju življenjske skupnosti (včasih imenovane pravica do varstva in vzgoje, skrbništvo ali pravica do stikov),

plačevanje preživnine za otroka;

finance (na primer, kaj storiti z vašo hišo, prihranki, pokojnino, dolgovi); in

zastopanje na sodišču ali tribunalu.

Pravno zastopanje zajema pravno zastopanje stranke v postopku ali osebe, ki razmišlja o začetku postopka. To je stopnja, na kateri se najverjetneje obravnavajo nujne družinske in druge zadeve, ki se lahko financirajo iz javnih sredstev. Na voljo je v dveh oblikah – kot pomoč pri preiskavah in polno zastopanje.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Finančna sredstva službe za pravno pomoč (Legal Aid Agency) so na voljo le posameznikom s pravno težavo, ki spada v obseg, zajet s pravno pomočjo.

Državljanstvo ali prebivališče se ne preverja.

Prosilci morajo na splošno tudi:

imeti nizke dohodke ali prejemati nekatere prejemke in imeti malo prihrankov ali premoženja (preverjanje premoženjskega stanja) ter dokazati, da je zagotovitev pravne pomoči v okoliščinah zadeve razumna (preverjanje vsebine zadeve).

Preverjanje premoženjskega stanja

Služba za pravno pomoč pri proučitvi upravičenosti do pravne pomoči prouči premoženjsko stanje posameznika. Pri pravni pomoči in pravnem zastopanju je v preverjanju premoženjskega stanja zajeta ocena mesečnega bruto dohodka, mesečnega razpoložljivega dohodka in razpoložljivega kapitala.

Če posamezniki prejemajo nekatere socialnovarstvene prejemke, odvisne od višine dohodka, znane kot „passporting benefits“ (prejemki, zaradi prejemanja katerih preverjanje premoženjskega stanja posameznika ni potrebno), samodejno prestatenejo preverjanje dohodkov, še vedno pa je treba oceniti kapital.

Taki prejemki vključujejo:

dohodkovno podporo (Income Support – IS);

denarno nadomestilo za brezposelnost na podlagi dohodka (Jobseeker's Allowance – JSA);

univerzalni kredit (Universal Credit – UC);

kreditno jamstvo, ki je del pokojnine (Guarantee Credit – GC)

zaposlitveni in podporni dodatek, odvisen od višine dohodka (Employment and Support Allowance – ESA).

Če posamezniki prejemajo finančno podporo nacionalne službe za podporo proslcem za azil (National Asylum Support Service) na podlagi členov 4 ali 95 zakona o priseljevanju in azilu iz leta 1999 (Immigration and Asylum Act 1999), so prek preverjanja dohodkov in kapitala prepuščeni le za zadeve na področju nadzorovanega priseljevanja delavcev in azila ter pritožbe pri višjem tribunalu.

Premoženjsko stanje se ne preverja v nekaterih vrstah zadev, vključno s:

pritožbami pri tribunalu za duševno zdravje;

postopki v zvezi s postavitvijo otroka pod skrbništvo;

primeri mednarodne ugrabitve otroka.

Preverjanje vsebine zadeve

Pri vlogah za pravno pomoč se preveri tudi vsebine zadeve, da se oceni, ali je v okoliščinah zadeve razumno nekomu dodeliti pravno pomoč.

Direktor za obravnavo primerov pravne pomoči (Director of Legal Aid Casework) med drugim prouči:

ali je verjetni izid sorazmeren s stroški predložitve zadeve sodišču;

ali je zadeva v širšem javnem interesu;

ali bi bila stranka, ki je zasebni plačnik s skromnimi sredstvi, pripravljena porabiti svoj denar, če bi njeno zadevo prevzel odvetnik, in

ali bi bile v primeru nedodelitve pravne pomoči kršene pravice posameznika.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Področja prava, za katera je na voljo pravna pomoč, so določena v delu 1 Priloge 1 k zakonu o pravni pomoči, obsodbah in kaznih za storilce kaznivih dejanj iz leta 2012 (Legal Aid, Sentencing and Punishment of Offenders Act 2012).

Med njimi so:

javno družinsko pravo v zvezi z zaščito otrok;

zasebno družinsko pravo, kjer obstaja dokaz o nasilju v družini ali zlorabi otroka, zadeve v zvezi z odvzemom otroka, zadeve v zvezi z zaščito pred pod prisilo sklenjeno zakonsko zvezo in zadeve, v katerih je otrok stranka v postopku;

dolg, zaradi katerega je v nevarnosti dom osebe. To vključuje hipoteko na dom, naročila za prodajo doma in neprostoVOLjni stečaj, v katerem je v premoženje osebe vključen njen dom;

nastanitev, kadar je v nevarnosti dom osebe ali je oseba brezdomna. To vključuje posest doma, prisilno izselitev, slabo stanje najete nastanitve, kadar slabo stanje pomeni resno tveganje za zdravje ali varnost, pomoč v primeru brezdomstva in primere asocialnega vedenja;

oskrba v skupnosti;

ukrepi proti javnim organom;

duševno zdravje in duševna zmožnost;

sodni nadzor;

posebne potrebe na področju izobraževanja;

prošnje za azil in pritožbe;

pridrzanje priseljencev;

diskriminacija;

klinično zanemarjanje med nosečnostjo, rojstvom ali v poporodnem obdobju, zaradi katerega otrok utрпи nevrološko poškodbo, posledica katere je težka invalidnost;

priseljivanje, kadar gre za primere nasilja v družini, postopke pri posebni pritožbeni komisiji za priseljivanje ali vprašanja trgovine z ljudmi ali suženjstva, podločnosti ali prisilnega dela;

socialni prejemki, vendar le za pritožbe glede pravnega vprašanja pri višjem tribunalu, pritožbenem sodišču ali vrhovnem sodišču.

Za druga področja je lahko pravna pomoč na voljo le, če je izpolnjen preskus za financiranje v izrednih primerih (Exceptional Case Funding), kot je določeno v členu 10 zakona o pravni pomoči, obsodbah in kaznih za storilce kaznivih dejanj iz leta 2012.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Nujna pomoč je na voljo za nujno zastopanje na sodišču, na primer za zaščito posameznikov in/ali njihovih otrok pred nasiljem v družini.

V zadevah s področja zasebnega družinskega prava, ki vključujejo nasilje v družini, boste morali na splošno predložiti dokaz o tem, da je obstajala nevarnost, da bi vas ali vaše otroke lahko poškodoval nekdanji partner.

Za dokaze lahko zaprosite:

sodišče;

policijo;

večagencijsko konferenco za oceno tveganja (multi-agency risk assessment conference);

socialne službe;

zdravstvenega delavca, na primer zdravnika, medicinsko sestro, babico, psihologa ali patronažno sestro;

upravljavca zatočišča;

podporno službo za nasilje v družini;

banko, na primer za račune za kreditne kartice, dokumente o posojilu ali izpiske;

svojega delodajalca ali izvajalca izobraževanja ali usposabljanja;

izplačevalca morebitnih prejemkov, ki ste jih prejeli.

Pravni svetovalci, ki imajo pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči, lahko zaprosijo za nujno pravno zastopanje, da se pokrije vsako takojšnje ukrepanje. Pri vsakem trenutnem delu pa je treba za pravno pomoč zaprositi na običajen način.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Vsi pravni svetovalci s pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči ali brez nje morajo svoje stranke obvestiti o morebitni razpoložljivosti pravne pomoči in jim omogočiti, da se obrnejo na ponudnika pravne pomoči.

Storitve civilne pravne pomoči lahko zagotavljajo telefonska svetovalna služba svetovalnice za civilnopravne zadeve, odvetniki in odvetniki za zastopanje pred višji sodišči ali neprofitne organizacije, ki imajo na zadevnem pravnem področju sklenjeno pogodbo s službo za pravno pomoč. Svetovalce za pravno pomoč je mogoče najti z brezplačno spletno storitvijo Find a Solicitor (poišči odvetnika), ki jo upravlja odvetniško združenje (The Law Society).

Stranke je mogoče napotiti tudi na telefonsko svetovalno službo svetovalnice za civilnopravne zadeve za začetno opredelitev obsega in finančne upravičenosti.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Navesti morate naslednje informacije za vas in (po potrebi) vašega partnerja:

prejemke, vključno z njihovimi izpiski;

dohodke, prihranke in porabo, vključno s pisnimi obračuni plače in bančnimi izpiski;

nacionalno številko zavarovanja.

Potrebovali boste tudi kopije dokazil, ki se nanašajo na vašo zadevo, npr.

sodna pisanja;

poročni in rojstni list (za družinske zadeve);

ustrezne dopise.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vlogo v imenu posameznika vložijo njegov odvetnik, ki ima pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči, pri službi za pravno pomoč. Glej zgoraj za informacije o tem, kako poiskati odvetnika.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Odvetnik vas bo obvestil o tem, ali je bila vaša vloga za pravno pomoč sprejeta in ali morate plačati prispevek.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Pri tem vam lahko svetuje odvetnik.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Izberete ga sami (glej zgoraj), vendar morate zbrati odvetnika, ki ima pogodbo s službo za pravno pomoč.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Če so vam odobrena finančna sredstva, krijejo vse stroške odvetnika, vključno s stroški, kot so sodni stroški, vendar pa se lahko od vas glede na vašo sredstva zahteva plačilo fiksnega mesečnega prispevka.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Glej zgoraj.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Če v postopku, ki ga ni financirala služba za pravno pomoč, ne uspete, lahko še vedno zaprosite za finančna sredstva za pritožbo pri višjem sodišču. Uspešno morate opraviti preverjanje premoženjskega stanja in vsebine zadeve.

Če ste za zadevo prejeli finančna sredstva službe za pravno pomoč, lahko zaprosite za spremembo potrdila o financiranju, da bo zajemalo tudi pritožbo. Na tej stopnji se služba za pravno pomoč prepriča, da vaša zadeva še vedno izpolnjuje merila preverjanja premoženjskega stanja in vsebine zadeve.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se v obdobju, za katero imate veljavno potrdilo o financiranju pravnega zastopanja, povečajo vaši dohodki in/ali kapital, morate o tem takoj uradno obvestiti službo za pravno pomoč, da ponovno oceni vaše premoženjsko stanje. Če se vaši dohodki zmanjšajo, lahko zaprosite za ponovno oceno premoženjskega stanja, vaš prispevek pa se lahko zmanjša. Če dobite denar, na primer tako, da ga podedujete, prodate hišo ali zadenete na loteriji, med tem ko vašo zadevo financira služba za pravno pomoč, se od vas lahko zahteva, da s tem denarjem plačate nekatere ali vse stroške postopka.

Če so vam dodeljena finančna sredstva, so lahko omejena na neko delo, kot je pridobitev mnenja odvetnika o vaši zadevi, poleg tega je lahko določen najvišji znesek. Za razširitev obsega dela, ki ga krije pravna pomoč, ali povečanje najvišjih stroškov dela, ki ga lahko opravi vaš odvetnik, morate vložiti prošnjo prek svojega odvetnika.

Če ni več razumno, da prejmete finančna sredstva, lahko služba za pravno pomoč financiranje ukine, na primer če zavrnete razumno ponudbo za poravnavo ali če postane jasno, da ima vaša zadeva manjše možnosti za uspeh od pričakovanih. Tako se zagotovi, da se javni denar ne zapravi za zadevo, ki je stranka, ki je zasebni plačnik, verjetno ne bi nadaljevala. Če služba za pravno pomoč razmišlja o ukinitvi financiranja, vam bo najprej omogočila, da ji dokažete, zakaj tega ne bi smela storiti, če pa se vseeno odloči za ukinitve financiranja, imate pravico do pritožbe pri neodvisnem odboru odvetnikov. V primeru ukinitve financiranja se krijejo že nastali stroški vašega odvetnika.

Zakonsko določeni prispevki

Če se zaradi postopka izboljša vaše premoženjsko stanje, se lahko od vas zahteva povračilo dela ali vseh stroškov. Služba za pravno pomoč mora ob koncu zadeve čim bolj pokriti svoje stroške. Najprej upošteva vse prispevke, ki ste jih plačali, in stroške, ki jih je povrnila nasprotna stranka. Po tem izterja morebitni preostali primanjkljaj iz premoženja ali denarja, izterjanega ali shranjenega med postopkom. Stranka, ki je zasebni plačnik, bi morala tako poravnati neporavnane stroške, in edino pošteno je, da bi stranka, ki prejema finančna sredstva, storila enako, če si lahko to privošči. Če pa je zadevno premoženje vaš dom (ali denar, namenjen za nakup doma), lahko plačilo odložite do naslednje prodaje, če se strinjate s plačevanjem obresti v vmesnem obdobju.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Odvetnik/pravni svetovalec, ki ima pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči, lahko zavrne vaš predlog, da bi ga zastopali. V njegovi pogodbi je navedeno, v katerih okoliščinah lahko to stori, npr. v primeru navzkrižja interesov ali če nima zmožnosti. Pojasniti vam mora, zakaj zadeve ne bo prevzel, vendar pa se proti tej odločitvi ne morete pritožiti.

Če je vaša vloga zavrnjena na podlagi vsebine zadeve, vas o tej odločitvi obvesti služba za pravno pomoč in navede pojasnilo. Nato imate za pritožbo na voljo 14 dni. Pritožba se najprej notranje pregleda. Če služba za pravno pomoč po proučitvi pritožbe meni, da so merila za pravno pomoč izpolnjena, in spremeni odločitev, se vloga/sprememba odobri in izda potrdilo/spremenjeno potrdilo o dodelitvi pravne pomoči.

Če služba za pravno pomoč meni, da merila za pravno pomoč niso izpolnjena, in potrdi odločitev, sta vi in vaš odvetnik obveščena o razlogih ter o tem, ali obstaja možnost za nadaljnjo pritožbo pri neodvisnem razsodniku za finančna sredstva (Independent Funding Adjudicator).

Če se pritožba predloži temu razsodniku, ta sprejme odločitev/priporočilo na podlagi informacij, zagotovljenih v podporo pritožbi, in veljavnih predpisov o pravni pomoči. Neodvisni razsodnik za finančna sredstva lahko po potrebi stopi v stik z vami.

Nadaljnje informacije

Nadaljnje informacije o pravni pomoči so na voljo na spletišču Gov.uk.

Zadnja posodobitev: 12/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.